

си езикъ, Анастасъ познавалъ основно гръцки и достатъчно френски. Измежду неговите съученици въ Сливенъ по-известни сѫ: Никола Д. Боровъ, хаджи Мина Пашовъ, Стефанъ Г. Гидиковъ, Стефанъ П. Стефановъ, Иванчо Добревъ Желѣзовъ, Илия Д. Жечковъ, Панайотъ С. Вълнаровъ, Хр. Н. Самаровъ, Константинъ С. Задгорски Симеонъ Станчевъ, хаджи Янаки Тотевъ. Анастасъ е билъ храбъръ и рѣшителъ. Природата го надарила съ висока интелигентност, силенъ характеръ и извѣнредна физическа мощь. Неговиятъ нераздѣленъ другарь въ Сливенъ билъ учитель-революционеръ Никола Д. Боровъ, който се помина като български легионеръ въ Бѣлградъ (1875 г.). По идеитъ си Анастасъ се схождалъ съ Раковски, съ когото се познавалъ отъ дѣтство — още когато послѣдниятъ живѣтель въ Сливенъ. Анастасъ Х. Добревъ билъ дописникъ на неговите вѣстници *Дунавски Лебедъ* и *Бѫдущностъ*. Освѣнъ това, той доста често се срѣщалъ съ Раковски въ Бѣлградъ и Букурешъ, дѣто отивалъ съ политическа мисия, която прикривалъ съ това, че отивалъ да продава плащаницитъ, които майка му хаджи Калуда изработвала, както се спомена по-горѣ.

Анастасъ хаджи Добревъ е взель живо участие въ изгонването отъ Сливенъ на гръцкия владика Хрисанта, епископъ на Одринския митрополитъ Кирила (1859 г.). Стоялъ е начело на групата млади сливенци, които се пристъединили къмъ униятското движение съ цѣль за по скорошно изловуване независима българска черква (1860 г.), и не може да се откаже, че това движение е имало грамадно влияние за бързото разрѣщение на черковния въпросъ. При все туй Анастасъ много не се възхищавалъ отъ екзархии и читалища. Свободата иска „пушки“ и „саби“, а не „владици“ и „сказки“, говорѣлъ той. Въ това отношение той се явява като прѣдтеча на Любенъ Каравеловъ и Христо Ботевъ. Проповѣдавъ при това, че народътъ трѣбва да се уповава прѣди всичко и главно на себе си и на собственитѣ си мищци, а по-малко — на чужда помощъ.

Анастасъ Х. Добревъ е работилъ усърдно за организиране на възстанието, което се готвѣло да избухне прѣзъ 1860 год. въ Сливенъ. Както е известно, за подигането на това възстание пристигнали въ Сливенъ хаджи Ставри Койновъ, живущъ въ Браила, и Иванъ Карапанчовъ, живущъ въ Одеса (известенъ по-послѣ подъ името Д-ръ Иванъ Пановъ, корпусенъ лѣкаръ въ руската армия) — и двамата родомъ сливенци. Турската власт обаче усѣтила, че се готви възстание, и взела всички мѣрки за прѣдотвратяването му. Почнало се прѣслѣдане срѣщу съзаклетниците. Хаджи Ставри Койновъ сполучилъ да избѣга въ Влашко. Иванъ Карапанчовъ билъ хванатъ и отведенъ въ Цариградъ, дѣто, като руски поданникъ, билъ освободенъ и изпратенъ въ Русия.